

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“ БЛАГОЕВГРАД

СТАНОВИЩЕ¹

член на научно жури в конкурс за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 „Икономика“, докторска програма „Финанси, парично обращение, кредит и застраховка“ при Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукция, представена от докторант Петрос Георгиос Варвицьотис

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата
Докторант Петрос Георгиос Варвицьотис е обучаван в редовна форма по докторска програма „Финанси, парично обращение, кредит и застраховане“ към катедра „Финанси и счетоводство“ при Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград. Дисертационният труд е обсъден и предложен за защита на заседание на катедрата на 12.05.2025 г.

Представеният дисертационен труд е с обем от 213 страници и включва въведение, четири глави, заключение и списък с използвана литература. Първа глава разглежда историческия контекст и причините за гръцката дългова криза; втора глава изгражда теоретичната рамка и прегледа на литературата; трета глава представя методологическата рамка, а четвърта – емпиричния анализ. Съдържанието е онагледено с 39 таблици и 28 фигури, а използваната литература обхваща 181 заглавия, преобладаващо съвременни и на английски език.

Към документите са приложени автореферат, който коректно и в необходимия обем отразява структурата и основните резултати на дисертацията, справка за научните приноси и справка-декларация за изпълнение на минималните национални изисквания. Съгласно последната кандидатът е събрал 80 точки при изискуеми 80 точки, разпределени както следва: 50 точки за дисертационния труд (група показатели А) и 30 точки за три научни публикации (група показатели Г). По този начин са изпълнени минималните национални изисквания за придобиване

на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.8 „Икономика“.

Апробацията на изследването е осъществена чрез три публикации, пряко свързани с темата на дисертацията: „The Meaning and Interpretation of Debt Crises“ (2025), „Adam Smith and the Role of Public Debt: A Comparative Critical Exploration“ (2025) и „The Effect of Bailouts and Bond Markets on Greece’s Economic Evolution: An Empirical Analysis“ (2025), представени на международни научни конференции и в издание на Съюза на учените в България.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция
Обект на изследването е кризата с външния публичен дълг на Гърция в нейните икономически, фискални и социални измерения, а предмет – въздействието ѝ върху ключови макроикономически показатели и върху институционалната рамка на Евроразона. Целта и изследователските въпроси са ясно формулирани. Работната теза – че гръцката криза е резултат не само от прекомерно задлъжняване, но и от дълбоки вътрешни неефективности, слабости в управлението и ограниченията на членството в паричния съюз – е убедително защитена в хода на изложението.

Методологическата рамка е силна страна на труда. Емпиричният анализ обхваща периода 1985–2024 г., разделен на подпериоди преди и след стартирането на програмите за икономически корекции (1985–2009 г. и 2010–2018 г.), върху данни на Евростат, ОИСР и Световната банка. Приложен е коректен и добре мотивиран набор от иконометрични инструменти: тест на Зивот–Андрюс за откриване на ендогенни структурни прекъсвания, регресии по метода на най-малките квадрати (OLS) с фиктивна променлива за периода на спасителните програми, тест на Чоу за структурна стабилност и напълно модифицирани най-малки квадрати (FMOLS) за оценка на дългосрочните коинтеграционни зависимости.

Получените резултати потвърждават наличието на статистически значими структурни прекъсвания около 2010 г. и промяна на икономическия режим. Докато в предкризисния период икономическият растеж е положително свързан с инвестициите, данъчните приходи и бизнес доверието, в следкризисния период разходите по държавните заеми и безработицата се утвърждават като силни негативни детерминанти на растежа, при едновременно задълбочаване на неравенството в доходите. Оценка по FMOLS разкриват устойчиви дългосрочни зависимости, чиито параметри са предефинирани вследствие на кризата. Изводите са балансирани и добре аргументирани.

Научните и научно-приложните приноси на дисертационния труд могат да бъдат обобщени, както следва:

♦ Изяснени са структурните дефицити в институционалната архитектура на Евроразона – липсата на общи дългови инструменти и на автоматични стабилизатори – и е обоснована тезата, че

съчетаването им с политиката на строги икономии е задълбочило колапса на гръцката икономика. Това е принос с характер на обогатяване на съществуващото знание и критичен прочит на управлението на паричния съюз.

♦ Постигната е емпирична прецизност при оценката на въздействието на строгите икономии чрез съвременен иконометричен инструментариум, който позволява разграничаване на ефекта на строгите икономии от този на външните шокове (глобална рецесия, инвеститорска паника) върху социалните и икономическите резултати.

♦ Проследени са дългосрочните социално-икономически и социално-политически последици на кризата – бедност, неравенство, изтичане на мозъци и политическа поляризация – с данни до 2020 г., което допълва преобладаващо краткосрочния фокус на съществуващата литература. ♦ Приложен е интердисциплинарен подход, обвързващ политиките на Тройката с вътрешнополитическата динамика в Гърция, което придава по-цялостен характер на анализа и преодолява дисциплинарната изолираност на досегашните изследвания.

♦ Формулирани са политически препоръки с практическа приложимост относно балансирана фискална консолидация, укрепване на данъчната администрация и управлението на публичните финанси и целенасочена социална закрила – приноси с приложен характер и потенциален икономически ефект.

Обобщено, приносите допринасят за надграждане на съществуващи знания и приложение на научните резултати за целите на икономическата политика и управлението на кризи в паричните съюзи.

III. Критични бележки и препоръки

Направените бележки имат препоръчителен характер и не омаловажават достойнствата на труда:

1. В справката за приносите и в автореферата се споменава модел от тип VAR, докато в методологическата глава акцентът е поставен върху методите OLS, FMOLS, теста на Зивот–Андрюс и теста на Чоу. Препоръчително е терминологичната съгласуваност между отделните материали да бъде прецизирана.

2. Налице са несъответствия в номерацията и наименоването на главите между отделните части на текста, както и различия в обявения обхват на данните (до 2020 г. спрямо 2024 г.). Тези неточности са от редакционно естество и е добре да бъдат уеднаквени при окончателното оформяне на труда.

3. Анализът би спечелил от по-задълбочено секторно и регионално измерение, както и от проверка на резултатите на микрониво чрез панелни данни за домакинствата – насоки, които самият автор основателно очертава като перспективи за бъдещи изследвания.

Отбелязаните бележки са предимно от редакционно естество и не отразяват съществено

въздействие върху научната стойност и достоверността на получените резултати.

IV. Заключение

Дисертационният труд на Петрос Георгиос Варвицьотис представлява завършено самостоятелно научно изследване по актуален и значим проблем. Той съдържа ясно формулирани цели, издържана методология, коректно проведен емпиричен анализ и научни приноси с теоретична и приложна стойност. Авторефератът отразява вярно съдържанието на дисертацията, а кандидатът изпълнява минималните национални изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.8 „Икономика“.

Въз основа на изложеното давам своята положителна оценка на дисертационния труд и убедено предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Петрос Георгиос Варвицьотис образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 „Икономика“, докторска програма „Финанси, парично обращение, кредит и застраховка“.

Дата: 07.07.2026 г.

Член на журито:

(Подпис)

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ ·НЕОФИТ РИЛСКИ· БЛАГОЕВГРАД

OPINION¹

by a member of the scientific jury in a competition for the award of the educational and scientific degree “Doctor” in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.8 “Economics”, doctoral program “Finance, Money Circulation, Credit and Insurance” at the Faculty of Economics of the South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad

Regarding the scientific, applied-scientific, and professional-academic activity and output presented by doctoral candidate Petros Georgios Varvitsiotis

I. Summary data on the scientific output and activity of the candidate

Doctoral candidate Petros Georgios Varvitsiotis was trained in full-time form under the doctoral program “Finance, Money Circulation, Credit and Insurance” at the Department of Finance and Accounting of the Faculty of Economics of the South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad. The dissertation was discussed and proposed for defense at a department meeting on 12 May 2025.

The submitted dissertation has a volume of 213 pages and includes an introduction, four chapters, a conclusion, and references. The first chapter examines the historical context and the causes of the Greek debt crisis; the second builds the theoretical framework and the literature review; the third presents the methodological framework, and the fourth – the empirical analysis. The content is illustrated with 39 tables and 28 figures, and the literature used comprises 181 titles, predominantly contemporary and in English.

Attached to the documents are an author’s abstract, which correctly and to the necessary extent reflects the structure and the main results of the dissertation, a statement of the scientific contributions and a reference-declaration on compliance with the minimum national requirements. According to the latter, the candidate has accumulated 80 points against the required 80 points, distributed as follows: 50 points for the dissertation (indicator group A) and 30 points for three scientific publications (indicator group G). In this way, the minimum national requirements for the acquisition of the educational and scientific degree “Doctor” in the professional field 3.8 “Economics” have been met.

The validation of the research was carried out through three publications directly related to the topic of the dissertation: “The Meaning and Interpretation of Debt Crises” (2025), “Adam Smith and the Role of Public Debt: A Comparative Critical Exploration” (2025) and “The Effect of Bailouts and Bond Markets on Greece’s Economic Evolution: An Empirical Analysis” (2025), presented at international scientific conferences and in an edition of the Union of Scientists in Bulgaria.

II. Assessment of the scientific and practical results and contributions of the creative output submitted for participation in the competition

The object of the study is the crisis of Greece’s external public debt in its economic, fiscal and social dimensions, and the subject – its impact on key macroeconomic indicators and on the institutional framework of the Eurozone. The aim and the research questions are clearly formulated. The working thesis – that the Greek crisis is the result not only of excessive indebtedness, but also of deep internal inefficiencies, weaknesses in governance and the constraints of membership in the monetary union – is convincingly defended in the course of the exposition.

The methodological framework is a strong side of the work. The empirical analysis covers the period 1985–2024, divided into sub-periods before and after the launch of the economic adjustment programmes (1985–2009 and 2010–2018), based on data from Eurostat, the OECD and the World Bank. A correct and well-motivated set of econometric instruments is applied: a Zivot–Andrews test for detecting endogenous structural breaks, ordinary least squares (OLS) regressions with a dummy variable for the period of the bailout programmes, a Chow test for structural stability, and fully modified least squares (FMOLS) for estimating the long-run cointegration relationships.

The results obtained confirm the presence of statistically significant structural breaks around 2010 and a change in the economic regime. Whereas in the pre-crisis period economic growth is positively associated with investment, tax revenues and business confidence, in the post-crisis period the cost of government borrowing and unemployment become established as strong negative determinants of growth, while income inequality simultaneously deepens. The FMOLS estimates reveal robust long-run relationships whose parameters have been redefined as a consequence of the crisis. The conclusions are balanced and well argued.

The scientific and applied-scientific contributions of the dissertation can be summarised as follows:

- ◆ The structural deficits in the institutional architecture of the Eurozone – the absence of common debt instruments and of automatic stabilisers – are clarified, and the thesis is substantiated that their combination with the policy of austerity deepened the collapse of the Greek economy. This is a contribution of the nature of enriching existing knowledge and a critical reading of the governance of the monetary union.
- ◆ Empirical precision is achieved in assessing the impact of austerity through a modern econometric toolkit that allows the effect of austerity to be distinguished from that of external shocks (global

recession, investor panic) on social and economic outcomes.

♦ The long-term socio-economic and socio-political consequences of the crisis – poverty, inequality, brain drain and political polarisation – are traced with data up to 2020, which complements the predominantly short-term focus of the existing literature. ♦ An interdisciplinary approach is applied, linking the policies of the Troika with the domestic political dynamics in Greece, which gives the analysis a more holistic character and overcomes the disciplinary isolation of previous studies.

♦ Policy recommendations with practical applicability are formulated regarding balanced fiscal consolidation, strengthening of the tax administration and the management of public finances, and targeted social protection – contributions of an applied nature with potential economic effect.

In summary, the contributions serve to build upon existing knowledge and to apply the scientific results for the purposes of economic policy and crisis management in monetary unions.

III. Critical remarks and recommendations

The remarks made are of a recommendatory nature and do not diminish the merits of the work:

1. The statement of contributions and the author's abstract mention a VAR-type model, whereas in the methodological chapter the emphasis is placed on the OLS and FMOLS methods, the Zivot–Andrews test and the Chow test. It is advisable that the terminological consistency between the individual materials be refined.
2. There are inconsistencies in the numbering and naming of the chapters between the individual parts of the text, as well as differences in the stated coverage of the data (up to 2020 versus 2024). These inaccuracies are of an editorial nature and should be harmonized in the final formatting of the work.
3. The analysis would benefit from a more in-depth sectoral and regional dimension, as well as from verification of the results at the micro level through household panel data – directions which the author himself rightly outlines as prospects for future research.

The remarks noted are predominantly of an editorial nature and do not have a substantial impact on the scientific value and reliability of the results obtained.

IV. Conclusion

The dissertation of Petros Georgios Varvitsiotis represents a completed, independent scientific study on a topical and significant problem. It contains clearly formulated aims, a sound methodology, a correctly conducted empirical analysis and scientific contributions with theoretical and applied value. The author's abstract faithfully reflects the content of the dissertation, and the candidate meets the minimum national requirements for the acquisition of the educational and scientific degree “Doctor” in professional field 3.8 “Economics”.

On the basis of the foregoing, I give my positive assessment of the dissertation and confidently propose

to the esteemed scientific jury to award Petros Georgios Varvitsiotis the educational and scientific degree “Doctor” in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.8 “Economics”, doctoral program “Finance, Money Circulation, Credit and Insurance”.

Date: 07.07.2026

Member of the jury:

(Signature)